

**Konwencja o bombardowaniu przez morskie siły zbrojne w czasie wojny
(IX konwencja haska), Haga, 18 października 1907 r.**

(DzU z 1936 r., nr 6, poz. 66)

Ożywieni pragnieniem zrealizowania życzenia wyrażonego przez Pierwszą Konferencję Pokojową, dotyczącego bombardowania przez siły morskie portów, miast i wiosek niebronionych;

Uważając, że należy podporządkować bombardowanie przez siły morskie ogólnym postanowieniom, które gwarantują prawa mieszkańcom i zapewniają zachowanie głównych gmachów, rozciągając na to działanie wojenne w miarę możliwości zasady Regulaminu z 1899 roku o prawach i zwyczajach wojny lądowej;

Przejmując się również pragnieniem służenia interesom ludzkości i zmniejszenia srogości i klęsk wojny;

Postanowili zawrzeć w tym celu Konwencję i mianowali swymi pełnomocnikami:
(...)

Którzy po złożeniu swych pełnomocnictw uznanych za dobre i w należytej formie, zgodzili się na postanowienia następujące:

Rozdział I

O bombardowaniu portów, miast, wiosek, osiedli i gmachów niebronionych.

Artykuł 1

Zakazuje się bombardowania przez morskie siły zbrojne portów, miast, wiosek, osiedli lub gmachów, które nie są bronione.

Żadna miejscowość nie może być bombardowana jedynie z tytułu ustawienia przed jej portem podwodnych min uderzeniowych.

Artykuł 2

Jednakowoż nie są objęte tym zakazem dzieła wojskowe, zakłady wojskowe lub morskie, składy broni lub sprzętu wojennego, warsztaty i instalacje, mogące być użyte dla potrzeb floty lub armii nieprzyjacielskiej oraz okręty wojenne, znajdujące się w porcie. Dowódca siły morskiej będzie mógł, po wezwaniu z podaniem rozsądnego terminu, zniszczyć je artylerią, jeżeli inny ku temu środek będzie niemożliwy, oraz jeżeli władze miejscowe nie uskutecznią same tego zniszczenia w ustalonym terminie.

W takim wypadku nie naraża on się na żadną odpowiedzialność za mimowolne szkody, które by zostały spowodowane bombardowaniem.

Jeżeli względy wojskowe, wymagające akcji natychmiastowej, uniemożliwią podanie terminu, to rozumie się, że pozostaje w mocy zakaz bombardowania miasta niebronionego, jak w wypadku określonym w ust. 1, i że dowódca winien przedsięwziąć wszelkie środki, ażeby miasto jak najmniej ucierpiało.

Artykuł 3

Po wyraźnej notyfikacji można dokonać bombardowania portów, miast, wiosek, osiedli lub gmachów niebronionych, jeżeli władze miejscowe, oficjalnie wezwane, odmawiają zadośćuczynienia żądaniom rekwizycji żywności lub prowiantów, koniecznych dla chwilowych potrzeb morskiej siły zbrojnej, znajdującej się przed daną miejscowością.

Rekwizycje te winny być dostosowane pod względem wymiaru do możliwości lokalnych. Będą one mogły być zażądane jedynie na mocy upoważnienia dowódcy tej morskiej siły zbrojnej i powinny być w miarę możliwości opłacone gotówką; w razie niemożności zaś winny być potwierdzone za pomocą pokwitowań.

Artykuł 4

Zakazuje się bombardowania za nieopłacenie kontrybucji pieniężnych portów, miast, wiosek, osiedli lub gmachów niebronionych.

Niniejszy dokument został udostępniony dzięki uprzejmości Ośrodka
Upowszechniania Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Biura Zarządu
Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża - www.pck.org.pl

Rozdział II

Postanowienia ogólne

Artykuł 5

Przy bombardowaniu przez morskie siły zbrojne, dowódca winien przedsięwziąć wszelkie konieczne środki, ażeby zaoszczędzić w miarę możliwości gmachy, przeznaczone dla obrzędów religijnych i sztuk pięknych, zakłady naukowe i dobroczynne, pomniki historyczne, szpitale i miejsca zbiórek dla chorych lub rannych, pod warunkiem, że nie będą one przeznaczone jednocześnie dla celów wojskowych.

Obowiązkiem ludności jest wskazać te pomniki, gmachy lub miejsca zbiórek znakami widocznymi, polegającymi na dużych, czworokątnych, sztywnych blatach, podzielonych przekątną na dwa trójkąty, z których górny winien być czarny, dolny zaś biały.

Artykuł 6

Z wyjątkiem okoliczności, gdy względy wojskowe staną wyraźnie na przeszkodzie, dowódca atakującej morskiej siły zbrojnej winien przed rozpoczęciem bombardowania uczynić wszystko co jest w jego mocy, ażeby uprzedzić władze miejscowe.

Artykuł 7

Zakazuje się plądrowania miast i osiedli nawet jeżeli zostały one zdobyte siłą.

Rozdział III

Postanowienia końcowe

Artykuł 8

Postanowienia niniejszej konwencji stosują się jedynie do mocarstw układających się i tylko jeżeli wszystkie strony wojujące należą do niej.

Artykuł 9

Niniejsza konwencja zostanie ratyfikowana możliwie najprędzej. Dokumenty ratyfikacyjne będą złożone w Hadze.

Pierwsze złożenie dokumentów ratyfikacyjnych będzie stwierdzone protokołem, podpisanym przez przedstawicieli mocarstw, które w nim biorą udział i przez Ministra Spraw Zagranicznych Holandii.

Złożenia następnych dokumentów ratyfikacyjnych będą uskuteczniane za pomocą pisemnych notyfikacji, adresowanych do Rządu Holenderskiego wraz z dokumentem ratyfikacyjnym.

Zaświadczona za zgodność kopia protokołu, dotyczącego pierwszego złożenia dokumentów ratyfikacyjnych, notyfikacji wspomnianych w ustępie poprzednim, jak również dokumentów ratyfikacyjnych, będzie natychmiast staraniem Rządu Holenderskiego i drogą dyplomatyczną doręczona mocarstwom zaproszonym na Drugą Konferencję Pokojową, jak również innym mocarstwom, które do konwencji przystąpiły. W wypadkach, wskazanych w poprzednim ustępie, rzeczony Rząd poda im do wiadomości równocześnie datę, w której notyfikację otrzymał.

Artykuł 10

Mocarstwa nie podpisujące mogą przystąpić do niniejszej konwencji.

Mocarstwo, które pragnie przystąpić, notyfikuje swój zamiar Rządowi Holenderskiemu, przesyłając mu akt przystąpienia, który zostanie złożony w archiwach wspomnianego Rządu.

Rząd ten natychmiast prześle wszystkim innym mocarstwom zaświadczoną za zgodność kopię notyfikacji, jak również aktu przystąpienia, wskazując datę, w której otrzymał notyfikację.

Artykuł 11

Niniejsza konwencja obowiązywać zacznie mocarstwa, które wzięły udział w pierwszym złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych, w sześćdziesiąt dni po dacie protokołu złożenia, a mocarstwa, które ratyfikować będą później, lub przystąpią, w sześćdziesiąt dni po otrzymaniu przez Rząd Holenderski notyfikacji o ich ratyfikacji, lub przystąpieniu.

Artykuł 12

Gdyby zdarzyło się, że jedno z mocarstw umawiających się zechciało wypowiedzieć niniejszą konwencję, to wypowiedzenie to będzie notyfikowane pisemnie Rządowi Holenderskiemu, który natychmiast prześle wszystkim innym mocarstwom zaświadczoną za zgodność kopię notyfikacji, komunikując im datę jej otrzymania.

Wypowiedzenie konwencji będzie obowiązywało tylko to mocarstwo, które notyfikowało je, i w rok po otrzymaniu notyfikacji przez Rząd Holenderski.
(Artykuł 13 opuszczono)

Niniejszy dokument został udostępniony dzięki uprzejmości Ośrodka
Upowszechniania Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Biura Zarządu
Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża - www.pck.org.pl